

28. 11. 2001

ID: 15443

Aktivní legitimace

Neuvedení přesného označení obchodní společnosti ve smlouvě neznamená bez dalšího nedostatek aktivní legitimace v případném sporu ve věci, vycházející z takové smlouvy.

Neuvedení přesného označení obchodní společnosti ve smlouvě neznamená bez dalšího nedostatek aktivní legitimace v případném sporu ve věci, vycházející z takové smlouvy.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30.10.2001, sp.zn. 25 Cdo 395/2000)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce Z. I., společnost s ručeným omezením, zastoupeného advokátkou, proti žalované L. K., o 55.110,40 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp. zn. 13 C 805/96, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 31. srpna 1999, č. j. 35 Co 24/99 - 52, tak, že rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 31. srpna 1999, č. j. 35 Co 24/99 - 52, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Okresní soud v Liberci rozsudkem ze dne 7. 4. 1999, č. j. 13 C 805/96 - 36, uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 44.110,40 Kč se 16 % úrokem od 11. 10. 1995 do zaplacení a dále rozhodl o náhradě nákladů řízení. Vycházel ze zjištění, že účastníci uzavřeli dne 23. 1. 1993 pod č. 245855 kupní smlouvu ohledně sady nádobí typu D-124 Grande a D-929 Thermocomputer za celkovou částku 2. 429,- DEM, jejíž zaplacení bylo dohodnuto ve 3 splátkách splatných dne 15. 2. 1993, 15. 3. 1993 a 15. 4. 1993 v přepočtu na Kč. Žalovaná na kupní cenu ničeho nezaplatila a dopisem ze dne 3. 2. 1999 žalobci zaslala „storno“ kupní smlouvy s tím, že smluvní pokutu ve výši 25 % smluvní ceny zboží uhradí na účet žalobce. Tuto smlouvu posoudil soud prvního stupně jako platně uzavřenou smlouvu kupní ve smyslu ust. § 588 obč. zák.; námitku žalované, že smlouva je neplatná podle § 145 odst. 1 obč. zák., neboť k jejímu uzavření nedal manžel žalované souhlas, nepovažoval za důvodnou. Dále dovodil, že účastníci možnost jednostranného odstoupení od smlouvy ze strany kupujícího neujednali, a proto lze písemný projev žalované ze dne 3. 2. 1999 považovat jen za návrh na zrušení smlouvy, který však žalobcem nebyl akceptován. Dospěl proto k závěru, že požadavek žalobce na zaplacení kupní ceny zboží je důvodný.

K odvolání žalované se věci zabýval Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, který rozsudkem ze dne 31. 8. 1999, č. j. 35 Co 24/99 - 52, změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu zamítl, a dále rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů. Odvolací soud vycházel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně a po doplnění dokazování přečtením kupní smlouvy ze dne 23. 1. 1993 a výpisem z obchodního rejstříku vzal za prokázané, že zaplacení kupní ceny bylo mezi účastníky sjednáno v zahraniční měně v přepočtu na Kčs, a nikoliv na Kč, jak v

odůvodnění svého rozhodnutí uvedl okresní soud; tato okolnost však v dané věci není právně významná, neboť až do 8. 2. 1993 byla československá koruna (a to i po rozdělení státu) platnou měnou. Námitku žalované, že k uzavření smlouvy nedal souhlas její manžel, nepovažoval odvolací soud za opodstatněnou, neboť nedostatek souhlasu druhého manžela nemůže být důvodem relativní neplatnosti kupní smlouvy, protože kupní smlouvou, kterou má být věc teprve získána do bezpodílového spoluvlastnictví manželů, nelze považovat za právní úkon týkající se společné věci. Pokud tedy takovou smlouvu uzavřel jen jeden z manželů, je z ní zavázán nebo oprávněn jen on sám, a nepřichází proto v úvahu dovolání se její neplatnosti. Za neprokázané dále považoval tvrzení žalované, že smlouvu uzavřela s podmínkou odsouhlasení jejím manželem. Na rozdíl od soudu prvního stupně však dospěl k závěru, že žalobce není ve sporu aktivně legitimován, neboť žalovaná kupní smlouvu uzavřela s právnickou osobou, která má jiný název a sídlo než žalobce, a proto z této smlouvy nemohla pro žalobce vzniknout žádná práva. V tomto směru krajský soud poukázal na to, že ve smlouvě je prodávající označen jako Z., spol. s r. o., ČSFR, S. 9, Č. B., kdežto v žalobě - shodně s údaji v obchodním rejstříku - je uveden jako Z. I., spol. s r. o., H. 11, Č. B.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce dovolání, v němž odvolacímu soudu vytýká nesprávné právní posouzení věci, neboť nesouhlasí s jeho závěrem o nedostatku aktivní legitimace žalobce ve sporu. Dovolatel má za to, že krajský soud nevzal v úvahu, že ke dni uzavření kupní smlouvy byl žalobce v obchodním rejstříku zapsán jako obchodní společnost s obchodním jménem Z. I., společnost s ručením omezeným se sídlem v Č. B., a nikoliv se sídlem v Č. B., H. 11; toto sídlo měl žalobce až od 13. 8. 1996. Žalobce jako prodávající tedy uvedl v předmětné kupní smlouvě nepřesně pouze své obchodní jméno, když v jeho kmeni chybí slovo I. a povinný dodatek je napsán ve zkratce spol.s r. o., namísto společnost s ručením omezeným. Samotná tato vada však nemohla v okamžiku uzavírání smlouvy vzbudit v žalované pochybnost o identitě prodávajícího, což vyplynulo i z výpovědi slyšeného svědka K. K., reprezentanta žalobce, který kupní smlouvu se žalovanou uzavřel. Navrhl, aby rozsudek krajského soudu byl zrušen a aby věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Podle ustanovení části dvanácté, hlavy I, bodu 17 zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, se dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (1.1. 2001) nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2000).

Nejvyšší soud ČR jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, účastníkem řízení, řádně zastoupeným advokátem ve smyslu § 241 odst. 1 o.s.ř., že je podle § 238 odst. 1 písm. a/ o.s.ř. přípustné a opírá se zákonný dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř., přezkoumal rozsudek odvolacího soudu a dospěl k závěru, že dovolání je důvodné.

Z ustanovení § 242 odst. 1 o.s.ř. vyplývá, že dovolací soud je vázán rozsahem dovolání a uplatněným dovolacím důvodem, včetně jeho obsahového vymezení dovolatelem. Obligatorně se zabývá pouze vadami vyjmenovanými v ust. § 237 odst. 1 o.s.ř. a jinými vadami řízení, pokud měly za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241 odst. 3 písm.b/ o.s.ř.). Vady podle § 237 odst. 1 o.s.ř. ani jiné vady řízení podle § 241 odst. 3 písm.b/ o.s.ř. nebyly dovoláním namítány, a ani se ze spisu nepodávají.

Nesprávné právní posouzení věci ve smyslu ust. § 241 odst. 3 písm.d/ o.s.ř. může spočívat v tom, že odvolací soud věc posoudil podle nesprávného právního předpisu, nebo že správně použitý právní předpis nesprávně vyložil, případně jej na zjištěný skutkový stav věci nesprávně aplikoval

Zamítavé rozhodnutí odvolacího soudu vychází ze závěru, že žalobce není aktivně legitimován k podání žalovy v dané věci, neboť jeho označení není souhlasné s označením prodávajícího v kupní smlouvě.

Věcnou legitimací je stav vyplývající z hmotného práva. Případný nedostatek aktivní věcné legitimace znamená, že podle hmotněprávních ustanovení není žalobce subjektem (nositel) tvrzeného práva a žaloba jím vedená nemůže být proto úspěšná.

Žalobce, jak vyplývá z obsahu spisu, je ke dni 16. 10. 1991 zapsán v obchodním rejstříku jako obchodní společnost s obchodním jménem Z. I., společnost s ručením omezeným, se sídlem v Č. B., H. 11. Přestože v kupní smlouvě je žalobce jako prodávající uveden různými obchodními jmény, nelze dospět k závěru, že by na základě této nepřesnosti vznikly pochybnosti ohledně subjektu na straně prodávajícího, když v levém horním rohu smlouvy je prodávající označen jako Z. I., byť bez dodatku, že jde o společnost s ručením omezeným. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani okolnost, že adresa žalobce, coby prodávajícího, vyznačená na předmětné kupní smlouvě předtiskem a razítkem, není souhlasná se zápisem v obchodním rejstříku (místo Č. B., H. tř. 11 je uvedeno Č. B., S. 9), neboť součástí obchodního jména není sídlo podnikatele; navíc nelze přehlédnout skutečnost, že sídlo Č. B., H. 11 má žalobce vyznačeno až od 13. 8. 1996. Za obchodní společnost, která ve smlouvě uvedla nepřesně své obchodní jméno Z. - I., nebo jen Z., spol. s r.o., uzavřel kupní smlouvu reprezentant firmy žalobce K. K., který byl zmocněn na základě mandátní smlouvy ze dne 3. 1. 1993 uzavírat a podepisovat kupní smlouvy s kupujícími jménem žalobce. Za žalobce tedy jednala osoba oprávněná a žalovaná věděla, ke kterému subjektu směřuje její projev vůle kupní smlouvu uzavřít.

Závěr odvolacího soudu, že smlouvu uzavřel jiný subjekt, než který je uveden v žalobě, a že proto žalobce není ve věci aktivně legitimován, není proto správný.

Dovolací důvod, který vycházel z argumentu nesprávného právního posouzení věci ve smyslu ust. § 241 odst. 3 písm.d/ o.s.ř. byl tudíž uplatněn důvodně. Nejvyšší soud ČR proto rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1, 2 o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Blankosměnka](#)

- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada](#)
- [Směnečný a šekový platební rozkaz, prominutí zmeškání lhůty \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o dílo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Veřejné zakázky](#)
- [Výklad právních předpisů, přepravní smlouva](#)
- [Smluvní pokuta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)